

8

Stemmingen moties Wijziging van de Omgevingswet (maatwerkiaanpak PAS-projecten)

Stemmingen moties Wijziging van de Omgevingswet (maatwerkiaanpak PAS-projecten)

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij de behandeling van het wetsvoorstel **Wijziging van de Omgevingswet (maatwerkiaanpak PAS-projecten)**,

te weten:

- de motie-Van der Plas c.s. over de stikstofruimte van beëindigingsregelingen reserveren voor het legaliseren van PAS-melders (36755, nr. 21);
- de motie-Vedder c.s. over ondernemers die door onrechtmatig overheidshandelen in de problemen zijn gekomen op eenzelfde manier als de PAS-melders van een oplossing voorzien (36755, nr. 22);
- de motie-Holman/Grinwis over de Regio Foodvalley ten behoeve van de uitvoering van het Uitvoeringsplan stikstof aanwijzen als experimenteerregio (36755, nr. 24);
- de motie-Holman/Vedder over het ontwikkelde doelstuwingsmodel opschalen (36755, nr. 25);
- de motie-Holman over de Regio Foodvalley een gebiedsdoel van maximaal 2 kiloton in 2035 opleggen (36755, nr. 26);
- de motie-Nijhof-Leeuw over de rekenkundige ondergrens van 1 mol per direct invoeren (36755, nr. 27);
- de motie-Beckerman over een studie naar inkomenseffecten uitvoeren voor het uiteindelijke maatregelenpakket (36755, nr. 28);
- de motie-Kostić over het vertrouwen in minister Wiersma opzeggen (36755, nr. 29);
- de motie-Bromet c.s. over dierrechten introduceren in de kalverhouderij en sturen op krimp van de sector (36755, nr. 30);
- de motie-Bromet over diertransporten langer dan zes uur verbieden (36755, nr. 31);
- de motie-Bromet over alleen tot doelsturing overgaan als monitoring en handhaving op orde zijn en de resultaten geborgd (36755, nr. 32);
- de motie-Bromet/Podt over een bronmaatregelenpakket en doelen op bedrijfsniveau afstemmen op wat juridisch ten minste geboden is (36755, nr. 33);
- de motie-Meulenkamp/Vedder over vaart maken met het verder concretiseren van geborgde en structurele emissiereductie (36755, nr. 36);
- de motie-Holman over de nieuwe vrijwillige opkoopregeling richten op de Natura 2000-gebieden waar de dierconcentraties het hoogst zijn (36755, nr. 37);
- de motie-Holman over emissierechten koppelen aan hectares grond of aan aantallen dieren (36755, nr. 38);
- de motie-Holman over een graslandnorm opnemen in het derogatieverzoek en het achtste actieprogramma Nitraatrichtlijn (36755, nr. 39);
- de motie-Kostić over een krimp van de veestapel met 75% en boeren helpen bij de transitie (36755, nr. 41);

- de motie-Kostić over een verplichte agro-industrieheffing voor bedrijven die lang aan de Nederlandse veehouderij hebben verdiend (36755, nr. 42);
- de motie-Kostić over een spoedadvies van het kennisconsortium en de landsadvocaat over het vervolgpakket Nederland van het slot (36755, nr. 43).

(Zie vergadering van 24 september 2025.)

De voorzitter:

De motie-Holman/Grinwis (36755, nr. 24) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- het kabinet naast generiek beleid kiest voor een regionale maatwerkiaanpak voor de Veluwe en de Peel;
- er in Regio Foodvalley een grote opgave ligt op het gebied van stikstof, perspectief voor de landbouwsector, natuurherstel en de kwaliteit van bekensystemen;
- met het oppakken van deze opgave in deze regio effectief resultaat geboekt kan worden, zoals ook is aangegeven door Erisman in het rapport Naar een ontspannen Nederland;
- RFV zelf in zijn uitvoeringsprogramma stikstof een aanbod heeft gedaan aan minister Wiersma om als regio/gebied onder een regionaal stikstofplafond te gaan komen, waarbij de regio met ondernemers afspraken maakt over de bijdragen die zij met hun bedrijf leveren;
- RFV een bijzondere regio is, waar 80% van de landbouwbedrijven kalveren, pluimvee en/of varkens houdt en de melkvee sector een relatief kleine sector is;
- er in het gebied constructief wordt samengewerkt door gemeenten, provincies, waterschap, bedrijven en boeren, die ook samenwerken vanuit het regionale landbouwnetwerk;

overwegende dat:

- op het boeren erf alle verschillende opgaven samenkomen en er van agrariërs wordt verwacht dat zij op hun specifieke bedrijf maatregelen nemen voor de verschillende opgaven van hun sector/sectoren, daarmee rekening houdend met hun directe omgeving;
- vanuit de pilot ondernemingsplannen, die onder andere plaatsvond in de Regio Foodvalley, blijkt dat meerdere ondernemingsplannen van agrariërs die door experts als toekomstbestendig worden bestempeld, in de praktijk door overheden op dit moment niet vergund kunnen worden;
- we zien dat we voor de landbouwsector en verschillende type bedrijven in ons gebied niet voldoende stikstofreductie bereiken met alleen het toepassen van de huidige bewezen technieken;
- deze regio met de bedrijfsmeetnetwerken en omgeving-smeetnetwerken goede eerste stappen heeft gezet op het gebied van meten en monitoren, maar dat nu juist ook gewerkt moet gaan worden aan de beloning;

- beloning niet alleen gaat om geld, maar juist ook om langetermijnduidelijkheid voor de ondernemers, om zekerheid over het niet alsnog generiek gekort worden en om een vergunning kunnen krijgen;
- er daarom behoefte is aan bestuurlijke vernieuwing;

verzoekt de regering om:

- de Regio Foodvalley mede ten behoeve van de uitvoering van het Uitvoeringsplan stikstof aan te wijzen als experimenteerregio en hiervoor middelen uit de maatwerkaanpak Veluwe beschikbaar te stellen, zodat geëxperimenteerd kan worden, niet alleen met technische innovaties, maar juist ook met het integraal toepassen van diverse management-oplossingen en de borging daarvan, door bestuurlijk onder andere vergunningverlening door te ontwikkelen;
- samen met de regio te experimenteren en te leren aangaande integrale oplossingen op het boerenerf, het meten en monitoren daarvan, en vooral actief te werken aan borging en beloning, om zo de gewenste transitie in het gebied te versnellen met behoud van toekomst voor de landbouw in deze regio;
- de lessen die hier geleerd worden op gebied van borging en vergunningverlening breed te implementeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt nr. 44, was nr. 24 (36755).

De motie-Holman/Vedder (36755, nr. 25) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- de reductie van de emissies van stikstof essentieel en urgent is voor het realiseren van biodiversiteits- en waterkwaliteitsdoelen;
- de noodzaak om hiertoe binnen de landbouw meer met doelsturing te gaan werken, breed wordt gedragen;
- het thans ontbreekt aan een uitvoerbaar, betrouwbaar, geborgd en breed gedragen doelsturingsmodel;

overwegende dat:

- in de Achterhoek honderden agrariërs, georganiseerd in agrarische verenigingen, in nauwe samenwerking met ketenpartijen, overheden en kennisinstellingen reeds meer dan tien jaar doelgericht werken aan een ecologisch verantwoord, maatschappelijk gewaardeerde en economisch houdbare kringlooplandbouw;
- deze partijen gezamenlijk in de Achterhoek al vijf jaar succesvol experimenteren met de ontwikkeling en implementatie van een regionaal doelsturingsmodel, genaamd het Markemodel;
- daarbij gezamenlijk geformuleerde doelen op de thema's stikstof, waterkwaliteit, klimaat en natuur op de deelnemende bedrijven worden behaald;

- bij een recent werkbezoek door de minister en een brede landbouwfvaardiging uit deze Kamer geconstateerd is dat dit model bredere steun en uitwerking verdient;
- partijen in de regio de ambitie hebben om door uitbreiding van het aantal deelnemers de vereiste milieukwaliteitsdoelen op regioniveau te realiseren;
- de Achterhoek is aangewezen als een van de experimenteerregio's van het ministerie van LNV;

verzoekt de regering om de genoemde partijen de komende vijf jaar in de gelegenheid te stellen om het ontwikkelde doelsturingsmodel op te schalen, de effecten op regioniveau ervan aan te tonen en een eventuele landelijke implementatie voor te bereiden,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt nr. 45, was nr. 25 (36755).

De motie-Holman (36755, nr. 26) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- het kabinet in zijn startpakket stikstof naast generiek beleid kiest voor een regionale maatwerkaanpak voor de Veluwe en de Peel;
- er in Regio Foodvalley een grote opgave ligt op het gebied van stikstof, maar ook op het gebied van natuurherstel en kwaliteit van bekensystemen, en dat deze opgave in een gebied groter dan 500 meter rondom de Veluwe speelt;
- met het oppakken van deze opgave in deze regio effectief resultaat geboekt kan worden, zoals ook aangegeven door Erisman in het rapport Naar een ontspannen Nederland;
- RFV zelf een aanbod heeft gedaan aan minister Wiersma om als regio/gebied onder een regionaal stikstofplafond te gaan komen, waarbij de regio met ondernemers afspraken maakt over de bijdragen die zij met hun bedrijf leveren;

overwegende dat:

- Regio Foodvalley, die van grote invloed is op de Veluwe, zelf vraagt om een gebiedsdoel/emissieplafond voor stikstof van maximaal 2 kiloton in 2035;
- dat vervolgens regionaal vertaald wordt naar heldere doelen per deelsector en, waar nodig, bedrijfsnormen binnen de veehouderij, zodat voor iedere ondernemer duidelijk is wat er verwacht wordt en waardoor ondernemers op basis van eigen vakmanschap oplossingen kiezen die passen bij hun bedrijf;

verzoekt de regering om:

- met Regio Foodvalley een gebiedsdoel/emissieplafond voor stikstof vast te stellen en te onderzoeken hoe je dit doel vast kan leggen in de Omgevingswet;

- te kijken welke middelen hiervoor beschikbaar kunnen worden gesteld uit de bij de Voorjaarsnota gereserveerde middelen van 300 miljoen voor de aanpak-Veluwe/de Peel en de 2,6 miljard euro die is overgeheveld naar de LVVN-begroting voor de jaren 2028 tot en met 2030,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt nr. 46, was nr. 26 (36755).

De motie-Bromet c.s. (36755, nr. 30) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de kalverhouderij vooral gericht is op de export;

overwegende dat de kalverhouderij grotendeels voorkomt nabij stikstofgevoelige natuur;

overwegende dat mogelijkheden voor sturing op de omvang van de kalverhouderij beperkt zijn omdat er voor deze sector geen dierrechten bestaan;

verzoekt de regering om dierrechten te introduceren in de kalverhouderij zodat gestuurd kan worden op de omvang van de kalverhouderij,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt nr. 47, was nr. 30 (36755).

De motie-Bromet/Podt (36755, nr. 33) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de stilstand op het stikstofdossier schadelijk is voor de natuur, ondernemers, burgers en de rechtsstaat;

overwegende dat de rechter in de Greenpeacezaak heeft geoordeeld dat de Staat onrechtmatig handelt;

overwegende dat rechtsstatelijk handelen de minimale ambitie van een kabinet zou moeten zijn;

overwegende dat dit kabinet niet de ambitie heeft om bij de eigen bronmaatregelen, noch bij doelen op bedrijfsniveau, als uitgangspunt te hebben dat deze moeten optellen tot wettelijke doelen;

verzoekt de regering een bronmaatregelenpakket en doelen op bedrijfsniveau af te stemmen op wat juridisch ten minste geboden is,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt nr. 48, was nr. 33 (36755).

Ik stel vast dat wij hier nu over kunnen stemmen.

Het lid Kostić wenst de aangehouden motie op stuk nr. 29 in stemming te brengen. Mevrouw Nijhof-Leeuw verzoekt om een hoofdelijke stemming over haar motie op stuk nr. 27.

Maar eerst is er een stemverklaring van de heer Flach van de Staatskundig Gereformeerde Partij.

De heer **Flach** (SGP):

Voorzitter. De SGP stemt voor de motie op stuk nr. 26. De Regio Foodvalley heeft duidelijkheid nodig, zodat onnodige sanering voorkomen en de impasse doorbroken wordt. De motie geeft ook een haakje voor het eventueel vastleggen van een gebiedsdoel in de Omgevingswet. Ik wil aangetekend hebben dat wij die stap onverstandig vinden, omdat het de MOB weer voer voor procederen geeft.

De SGP stemt ook voor de motie op stuk nr. 27 over de rekenkundige ondergrens. Dit nieuwe wetenschappelijke inzicht moet snel ingezet worden om vergunningverlening vlot te trekken. Ik wil daarbij één opmerking maken. De Kamer heeft eerder een motie van mijn hand aangenomen over een slimme en beheerste invoering van deze ondergrens. Die motie geeft de randvoorwaarde voor de uitvoering van de voorliggende motie. Wij zitten niet te wachten op een nieuwe groep knelgevallen. Met die kanttekening steunen wij de motie op stuk nr. 27.

In stemming komt de motie-Van der Plas c.s. (36755, nr. 21).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD, BBB, JA21, FVD en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties er tegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Vedder c.s. (36755, nr. 22).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD, BBB, JA21, FVD en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties er tegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Holman/Grinwis (36755, nr. 44, was nr. 24).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD, BBB en JA21 voor deze gewijzigde motie

hebben gestemd en de leden van de overige fracties erte-
gen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Holman/Vedder
(36755, nr. 45, was nr. 25).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP,
GroenLinks-PvdA, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP,
het CDA, de VVD en BBB voor deze gewijzigde motie heb-
ben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen,
zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Holman (36755, nr.
46, was nr. 26).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van GroenLinks-
PvdA, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP en het CDA
voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden
van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Dan gaan we hoofdelijk stemmen. Graag stilte in de zaal.
Ik geef het woord aan de griffier, mevrouw Boeve. Graag
stilte!

In stemming komt de motie-Nijhof-Leeuw (36755, nr. 27).

Vóór stemmen de leden: Aardema, Baudet, Blaauw, Boon,
Martin Bosma, Boutkan, Bruyning, Claassen, Crijns, Deen,
Tony van Dijk, Diederik van Dijk, Emiel van Dijk, Olger van
Dijk, Eerdmans, Esser, Faddegan, Flach, Graus, Van Haasen,
Heite, Hertzberger, Heutink, Van Hijum, Van der Hoeft,
Holman, Idsinga, Léon de Jong, Joseph, Kahraman, Koops,
Kops, De Korte, Kouwenhoven, Markuszower, Van Meetelen,
Van Meijeren, Mooiman, Edgar Mulder, Nijhof-Leeuw,
Oostenbrink, Pierik, Van der Plas, Pool, Ram, Rep, Rijkers-
Oosterkamp, De Roon, Saris, Six Dijkstra, Smitskam, Stoffer,
Thiadens, Uppelschoten, Valize, Van der Velde, Vermeer,
Verouden, Vlottes, Vondeling, De Vos, De Vree, Van
Vroonhoven, Van Waveren, Welzijn, Wijen-Nass, Wilders,
Wingelaar en Van Zanten.

Tegen stemmen de leden: Van Baarle, Bamenga, Becker,
Beckerman, De Beer, Bevers, Bikker, Bikkers, Bontenbal,
Boswijk, Bromet, Buijsse, Van der Burg, Bushoff, Van
Campen, Ceder, Chakor, Dijk, Inge van Dijk, Dobbe, Dral,
Van Eijk, Ellian, Ergin, Erkens, Gabriëls, Grinwis, Van Gro-
ningen, Peter de Groot, Haage, Hartsuiker, Hirsch, De Hoop,
Jetten, Kathmann, Van Kent, Kisteman, Klaver, Koekkoek,
De Kort, Kostić, Kröger, Krul, Lahlah, Van der Lee, Martens-
America, Meulenkamp, Michon-Derkzen, Mohandis, Mutluer,
Van Nispen, Nordkamp, Ouwehand, Paternotte, Patijn,
Paulusma, Pijpelink, Piri, Podt, Rajkowski, Richardson,
Rooderkerk, Slagt-Tichelman, Sneller, Stultjens, Teunissen,
Thijssen, Timmermans, Tsegai, Vedder, Veltman, Verkuij-
len, Vijlbrief, Van der Werf, Westerveld, White en Yeşilgöz-
Zegerius.

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met 69 stemmen voor en 77
stemmen tegen is verworpen.

In stemming komt de motie-Beckerman (36755, nr. 28).

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is
aangenomen.

In stemming komt de motie-Kostić (36755, nr. 29).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP,
GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt en D66 voor deze
motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties
ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Bromet c.s. (36755,
nr. 47, was nr. 30).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP,
GroenLinks-PvdA, de PvdD, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie,
het CDA, de VVD en JA21 voor deze gewijzigde motie heb-
ben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen,
zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Bromet (36755, nr. 31).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP,
GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, JA21
en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden
van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Bromet (36755, nr. 32).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP,
GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66 en NSC voor
deze motie hebben gestemd en de leden van de overige
fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Bromet/Podt (36755,
nr. 48, was nr. 33).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP,
GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt en D66 voor deze
gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de
overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Meulenkamp/Vedder (36755,
nr. 36).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP,
GroenLinks-PvdA, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie,
de SGP, het CDA, de VVD en BBB voor deze motie hebben
gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat
zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Holman (36755, nr. 37).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP,
GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC en JA21
voor deze motie hebben gestemd en de leden van de ove-
rige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Holman (36755, nr. 38).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, Volt, D66 en NSC voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Holman (36755, nr. 39).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie en JA21 voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Kostić (36755, nr. 41).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fractie van de PvdD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Kostić (36755, nr. 42).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD en DENK voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Kostić (36755, nr. 43).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66 en NSC voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.